

Dosarul nr. 3r-44/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentina Dobânda împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Dobânda Valentina, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, împotriva hotărârii din 13 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 17 iulie 2019, Dobânda Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr. 56/11 din 23 mai 2019.

Prin hotărârea din 13 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea înaintată de Dobânda Valentina împotriva Autorității Naționale de Integritate, cu privire la anularea actului administrativ.

La 23 septembrie 2020 (ștampila de pe plicul poștal) Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea în termenul de apel din motiv că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa părții apelante, cu casarea hotărârii din 13 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, împotriva hotărârii din 13 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 154-158).

La 26 noiembrie 2020 Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, a depus recurs împotriva încheierii din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu emiterea unei încheieri de restabilire în termenul de declarare a apelului (f.d. 161-162).

În motivarea recursului a indicat că în cadrul ședinței de judecată din 30 iulie 2020, ora 14.00, s-a finalizat examinarea cauzei în fond, pronunțarea hotărârii fiind amânată pentru data de 13 august 2020, ora 15.00. În ziua de 13 august 2020 avocatului Victor Constantinov s-a interzis accesul în clădirea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani). Astfel, avocatul Victor Constantinov nu a cunoscut despre pronunțarea dispozitivului hotărârii la data de 13 august 2020. Din partea instanței de judecată nu a parvenit nici o informație cu privire la stabilirea unui regim special de activitate.

A mai invocat avocatul recurenteii că începând cu data de 17 august 2020 a fost în autoizolare pe termen de 14 zile. Ulterior, s-a constatat că informația despre pronunțarea și publicarea hotărârii nu a putut fi obținută din cauza unor greșeli tehnice și anume, în cerere de chemare în judecată, în încheierea privind punerea pe rol a cauzei și în dispozitivul hotărârii pronunțate reclamanta este indicată ca Dobînda, iar informația în format electronic de pe portalul instanțelor judecătorești poate fi solicitată la indicarea familiei Dobânda.

A menționat Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, că încheierea instanței de apel este ilegală, deoarece este contrară circumstanțelor de fapt, care au fost neglijate de către instanța de apel, în cadrul examinării cererii de repunere în termen.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 11 noiembrie 2020, care a fost expediată prin intermediul poștei electronice la 24 noiembrie 2020 (f.d. 160). Prin urmare, recursul depus la 26 noiembrie 2020 de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, este prezentat în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Valentina

Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, din motivul că a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Prin prisma normei enunțate, Colegiul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 13 august 2020 (f.d. 137). La 14 august 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa părților la proces dispozitivul hotărârii (f.d. 138).

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că cererea de apel depusă de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, împotriva hotărârii primei instanțe, a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la 23 septembrie 2020.

Prin urmare, în cauza dată termenul de declarare a apelului a început a curge la 14 august 2020, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 14 septembrie 2020 (12 septembrie 2020 fiind zi de odihnă). Cu toate acestea, apelul a fost depus la 23 septembrie 2020, fapt ce denotă depunerea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Alegația Valentinei Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov, referitor la faptul că în ziua de 13 august 2020 în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, avocatului Victor Constantinov i-a fost interzis accesul în clădirea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, precum și alte afirmații invocate în cererea de recurs, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece avocatul reclamantei a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și deci având calitatea procesuală de reprezentant al reclamantei, a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, astfel urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejare a drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Cu referire la concluzia instanței de apel expusă în încheierea contestată cu privire la faptul că cererea de apel a fost depusă la data de 25 septembrie 2020, instanța de recurs constată că conform plicului poștal anexat la materialele cauzei (f.d. 144), cererea de apel a fost depusă la oficiul poștal la data de 23 septembrie 2020. Astfel, mențiunea instanței de apel în cuprinsul încheierii contestate precum

că cererea de apel a fost depusă la data de 25 septembrie 2020, nu influențează soluția instanței de apel privind declararea apelului ca fiind inadmisibil.

Totodată, instanța de recurs a stabilit că, avocatul Victor Constantinov a participat la examinarea cauzei în fond, a dat explicații pe marginea acțiunii, inclusiv s-au expus și în susținerile verbale, fiind finalizată examinarea cauzei în fond. Drept urmare, pronunțarea și deliberarea hotărârii a fost amânată pentru altă dată. Or, în conformitate cu prevederile art. 218 lit. c) din Codul administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Concomitent, instanța reține că conform materialelor cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii din 13 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificat reclamantei, Dobânda Valentina, la data de 09 septembrie 2020 (f.d. 151). Or, aceasta a dispus de suficient termen pentru a depune cererea de apel nemotivată până la data de 14 decembrie 2020.

Astfel, colegiul reiterează că Dobânda Valentina și avocatul Victor Constantinov au cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, respectiv urmau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn vs Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt ignorat de către acestea și care a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

De asemenea, avocatul Victor Constantinov, prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Dobânda Valentina și avocatul Victor Constantinov, nu au depus cererea de apel în modul stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Valentina Dobânda, reprezentată de avocatul Victor Constantinov.

Se menține încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh